

**Pripombe Inženirske akademije Slovenije (IAS) na predlog:
Nacionalnega programa visokega šolstva 2021-2030**

Na sestankih razredov IAS in Izvršnega odbora IAS smo obravnavali predlog NPVŠ 2021-2030 in sprejeli naslednje pripombe:

1. Žal je razprava potekala v dopustniškem času, zaradi česar ni bila celovita. Bilo je premalo časa za temeljito razpravo za 10-letni program. Nujno bi morali podaljšati čas za razpravo, dokument pa opremiti s poimenskim spiskom vseh avtorjev in z zapisniki teles in organov, ki so dokument pripravljale ali ga ocenjevale. Menimo tudi, da bi pri sestavi dokumenta morali vključiti senate univerze in visokošolske ustanove, ki so v tematiko najbolj vpletene, a v pripravo po naših informacijah niso bile dovolj vključene.
2. Verjamemo, da je bila pred sestavo predloga programa narejena analiza, kako je bil izpolnjen prejšnji nacionalni program, za katerega smo prepričani, ni bil primerno realiziran. Pripraviti bi morali seznam usmeritev, ki niso bile izpolnjene in ugotoviti zakaj ter jih uvrstiti v aktualni program. IAS vsakoletno opravlja analize na tem področju in jih objavlja ter z njimi seznanja MIZŠ, kar pa ni bilo niti obravnavano, niti zajeto v pripravi predloga. Predlagamo, da v nadaljevanju priprave dokumenta za naslednjih deset let upoštevate te analize, saj so zelo pomembne za razumevanje, kako načrtovati dokument za novo obdobje.
3. Predlog bi moral biti povezan z zakonodajo na obravnavanem področju. Delno je vključen Zakon o visokem šolstvu, nič pa ni povedano o Zakonu o zavodih, ki je bil sprejet pred več kot 30 leti in v veliki meri ni več uporaben. Najprej bi morali spremeniti Zakon o zavodih, na katerega se navezujejo postavke programa. Zakon o visokem šolstvu je bil sprejet leta 1993 in je bil spreminjan že tolikokrat, da ni več pregleden. Podrejen pa je Zakonu o zavodih, zato bi bilo potrebno najprej spremeniti Zakon o zavodih.
4. V IAS smo prepričani, da je bistveno, da se v programu opredeli sredstva, ki bodo za izvedbo namenjena. Verjamemo, da bi to moralo biti navedeno zelo konkretno in natančno.

5. Glede oblike in vsebine poučevanja v visokem šolstvu se nam zdi potrebna opredelitev do binarnosti študija - na fakultetah poteka v istih prostorih z istimi učitelji izvajanje visokošolskih in univerzitetnih programov. Ni pa upoštevano, ali vsaj ne dovolj, dejstvo, da je visokošolski strokovni študij načrtovan kot izobraževanje za poklic, trenutno pa se približno 90 % študentov visokošolskega programa vpiše na magisterij - in to brez diferencialnih izpitov.....
6. Program bi moral podati regionalni razvoj visokega šolstva v Sloveniji in se opredeliti do kakovosti privatnih visokošolskih zavodov.
7. Pomembno bi bilo vključiti pravno subjektiviteto fakultet – pomembna je za tiste fakultete, ki izvajajo projektno delo.
8. IAS podpira nekatere predloge (sobotno leto), vendar bi tudi za uspešno izvedbo teh predlogov morala biti dodatna sredstva določena konkretno, saj brez tega izvedba ne bi bila mogoča.

IAS v celoti podpira dejavnost MIZŠ in je pripravljena sodelovati pri pripravi končnega predloga Nacionalnega programa visokega šolstva 2021-2030. Verjamemo, da smo skupaj sposobni pripraviti program, ki je izjemnega pomena za razvoj in pravilno delovanje visokega šolstva. Dobro delovanje tega področja pa je predpogoj za učinkovito in kakovostno delovanje vseh segmentov naše družbe.

Glavni tajnik IAS:
prof. dr. Stane Pejovnik l. r.

Predsednik IAS:
dr. Mark Pleško l. r.

